

Warszawa, 15 listopada 2022 r.

WOJEWODA MAZOWIECKI

WNP-R.4131.32.2022

Rada Gminy Wolanów

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2022 r., poz. 559, poz. 1005, poz. 1079)

stwierdzam nieważność

1. § 6 ust. 3 pkt 1 załącznika nr 1 do uchwały nr XLIX/345/2022 Rady Gminy Wolanów z dnia 10 października 2022 roku w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw,
2. § 6 ust. 3 pkt 1 załącznika nr 2 do uchwały nr XLIX/345/2022 Rady Gminy Wolanów z dnia 10 października 2022 roku w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw,
3. § 6 ust. 3 pkt 1 załącznika nr 3 do uchwały nr XLIX/345/2022 Rady Gminy Wolanów z dnia 10 października 2022 roku w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw,
4. § 6 ust. 3 pkt 1 załącznika nr 4 do uchwały nr XLIX/345/2022 Rady Gminy Wolanów z dnia 10 października 2022 roku w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw,
5. § 6 ust. 3 pkt 1 załącznika nr 5 do uchwały nr XLIX/345/2022 Rady Gminy Wolanów z dnia 10 października 2022 roku w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw,
6. § 6 ust. 3 pkt 1 załącznika nr 6 do uchwały nr XLIX/345/2022 Rady Gminy Wolanów z dnia 10 października 2022 roku w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw,
7. § 6 ust. 3 pkt 1 załącznika nr 7 do uchwały nr XLIX/345/2022 Rady Gminy Wolanów z dnia 10 października 2022 roku w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw,
8. § 6 ust. 3 pkt 1 załącznika nr 8 do uchwały nr XLIX/345/2022 Rady Gminy Wolanów z dnia 10 października 2022 roku w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw,
9. § 6 ust. 3 pkt 1 załącznika nr 9 do uchwały nr XLIX/345/2022 Rady Gminy Wolanów z dnia 10 października 2022 roku w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw,
10. § 6 ust. 3 pkt 1 załącznika nr 10 do uchwały nr XLIX/345/2022 Rady Gminy Wolanów z dnia 10 października 2022 roku w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw,
11. § 6 ust. 3 pkt 1 załącznika nr 11 do uchwały nr XLIX/345/2022 Rady Gminy Wolanów z dnia 10 października 2022 roku w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw,

12. § 6 ust. 3 pkt 1 załącznika nr 12 do uchwały nr XLIX/345/2022 Rady Gminy Wolanów z dnia 10 października 2022 roku w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw,
13. § 6 ust. 3 pkt 1 załącznika nr 13 do uchwały nr XLIX/345/2022 Rady Gminy Wolanów z dnia 10 października 2022 roku w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw,
14. § 6 ust. 3 pkt 1 załącznika nr 14 do uchwały nr XLIX/345/2022 Rady Gminy Wolanów z dnia 10 października 2022 roku w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw,
15. § 6 ust. 3 pkt 1 załącznika nr 15 do uchwały nr XLIX/345/2022 Rady Gminy Wolanów z dnia 10 października 2022 roku w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw,
16. § 6 ust. 3 pkt 1 załącznika nr 16 do uchwały nr XLIX/345/2022 Rady Gminy Wolanów z dnia 10 października 2022 roku w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw,
17. § 6 ust. 3 pkt 1 załącznika nr 17 do uchwały nr XLIX/345/2022 Rady Gminy Wolanów z dnia 10 października 2022 roku w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw,
18. § 6 ust. 3 pkt 1 załącznika nr 18 do uchwały nr XLIX/345/2022 Rady Gminy Wolanów z dnia 10 października 2022 roku w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw,
19. § 6 ust. 3 pkt 1 załącznika nr 19 do uchwały nr XLIX/345/2022 Rady Gminy Wolanów z dnia 10 października 2022 roku w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw,
20. § 6 ust. 3 pkt 1 załącznika nr 20 do uchwały nr XLIX/345/2022 Rady Gminy Wolanów z dnia 10 października 2022 roku w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw,
21. § 6 ust. 3 pkt 1 załącznika nr 21 do uchwały nr XLIX/345/2022 Rady Gminy Wolanów z dnia 10 października 2022 roku w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw,
22. § 6 ust. 3 pkt 1 załącznika nr 22 do uchwały nr XLIX/345/2022 Rady Gminy Wolanów z dnia 10 października 2022 roku w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw,
23. § 6 ust. 3 pkt 1 załącznika nr 23 do uchwały nr XLIX/345/2022 Rady Gminy Wolanów z dnia 10 października 2022 roku w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw.

Uzasadnienie

Rada Gminy Wolanów podjęła w dniu 10 października 2022 r. uchwałę nr XLIX/345/2022 w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw. W 23 załącznikach do uchwały ustalono treść statutów poszczególnych sołectw. Uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 17 października 2022 r.

W § 6 ust. 3 pkt 1 wszystkich ww. załączników wskazano, iż zebranie wiejskie podejmuje uchwały we wszystkich sprawach należących do zadań sołectwa, a do wyłącznej właściwości zebrania wiejskiego należy wybór sołtysa i rady sołectkiej.

W myśl art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym (dalej: usg), sołtys oraz członkowie rady sołectkiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania. Z powołanego przepisu ustawy wynika więc, że czynne prawo wyborcze przysługuje stałym mieszkańcom sołectwa uprawnionym do głosowania, zaś bierne prawo wyborcze posiada

nieograniczona liczba kandydatów. Ponadto wybór sołtysa i członków rady sołectwiej następuje w głosowaniu tajnym i bezpośrednim.

Organ nadzoru uznał, jako istotnie naruszające ww. przepis wszystkie te regulacje, które dotyczą bezpośrednio lub pośrednio kwestii wyboru rady sołectwiej oraz sołtysa. Wołą ustawodawcy, kompetencji do wyboru sołtysa i rady sołectwiej, nie posiada zebranie wiejskie. Ustawa nie zawiera jakichkolwiek przepisów pozwalających na przyjęcie domniemania właściwości zebrania wiejskiego w sprawach nieuregulowanych ustawą (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z 14 lutego 2017 roku, II SA/OI 1429/16). Przyznanie zebraniu wiejskiemu charakteru elekcyjnego, pozostawałoby w sprzeczności z regulacją art. 36 ust. 1 usg, w którym ustawodawca nadał zebraniu wiejskiemu wyłącznie uprawnienia uchwałodawcze.

Zebranie wiejskie nie jest tym samym co ogół mieszkańców uprawnionych do wyboru sołtysa oraz członków rady sołectwiej. Dlatego zapis uchwały gminnej nadający jej taką kompetencję narusza prawo, a tym samym musi być unieważniony - orzekł Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gorzowie Wlkp. Wojewódzki Sąd Administracyjny zaznaczył, że zadania sołectwa, sposób ich realizacji, w tym również zadania organów sołectwa, powinny zostać uregulowane w statucie w sposób wyczerpujący, w formie zamkniętego katalogu zadań i form działania sołectwa, jego organów i aparatu pomocniczego. W przeciwnym wypadku rada gminy albo organ wykonawczy gminy mogłyby przekazywać im zadania w trybie pozastatutowym. Odnosząc się do określonych w uchwale kompetencji zebrania wiejskiego, sąd wskazał, że zebranie wiejskie jest organem uchwałodawczym w sołectwie, natomiast sołtys – organem wykonawczym, którego działalność wspomaga rada sołectwiej. Sołtys oraz członkowie rady sołectwiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania. W aktualnym stanie prawnym nie ma zatem przepisu, z którego wynikałoby uprawnienie zebrania wiejskiego do dokonywania wyboru oraz do odwoływania sołtysa czy też rady sołectwiej. Z treści art. 36 ust. 2 usg wynika, że prawo wybierania tych organów przysługuje osobom fizycznym mającym status stałego mieszkańca sołectwa i uprawnionym do głosowania w wyborach powszechnych. Zebranie wiejskie jest zaś bytem odrębnym od ogółu uprawnionych do głosowania mieszkańców danej jednostki pomocniczej, mimo iż skład obu tych gremiów pokrywa się. Przyznanie zebraniu wiejskiemu charakteru elekcyjnego pozostaje zatem w sprzeczności z regulacją art. 36 ust. 1 usg, w którym ustawodawca nadał zebraniu wiejskiemu wyłącznie uprawnienia uchwałodawcze – vide wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 23.05.2019 r., sygn. akt II SA/Go 166/19.

Biorąc powyższe pod uwagę, uznać należy, że treść § 6 ust. 3 pkt 1 załączników nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 do uchwały nr XLIX/345/2022 Rady Gminy Wolanów z dnia 10 października 2022 roku w sprawie uchwalenia Statutów Sołectw narusza prawo w sposób istotny, co uzasadnia stwierdzenie nieważności treści załączników do uchwały w zakresie wskazanym powyżej.

Informuję, że rozstrzygnięcie nadzorcze wstrzymuje wykonanie uchwały, w zakresie jakiego dotyczy, z mocy prawa, z dniem jego doręczenia.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze Gminie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w terminie 30 dni od daty doręczenia, wnoszona za moim pośrednictwem.

Konstanty Radziwiłł

Wojewoda Mazowiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem
elektronicznym/